

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/200/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4409206259
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ingrid Radošická Vallová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2020:4409206259.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Ingrid Radošickej Vallovej a členiek senátu Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej a JUDr. Denisy Šaligovej, v spore žalobcov: 1. AMADEUS MP, spol. s r. o., so sídlom Šurany, MDŽ 29, IČO: 36 518 808, zastúpený doc. JUDr. Ľubomírom Fogašom, CSc., advokátom, so sídlom Bratislava, Kýčerského 5, 2. C.. V. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., L. 2, zastúpený na základe splnomocnenia L. bytom X., P. XX, 3. E.. Z. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., U. XX, proti žalovaným: 1. U.. F. F., N., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., F. XX, 2. U.. X. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom X., F. XX, obaja zastúpení JUDr. Ivanou Starzykovou, advokátkou, so sídlom Šurany, M. R. Štefánika 14, o určení neplatnosti článku V. bod 2. kúpnej zmluvy, o zrušenie vecného bremena a o vzájomnej žalobe žalovaných o nadobudnutí vecného bremena vydržaním, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 12. apríla 2019 č. k. 16C/116/2009-1209 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým vzájomnú žalobu žalovaných zamietol (I.) a vo výroku o nároku na náhradu trov konania vo vzťahu k vzájomnej žalobe (II.) potvrdzuje.

Žalobcom v 1. až 3. rade priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovaným v 1. a 2. rade vo výške 100%.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie vzájomnú žalobu žalovaných (o nadobudnutí vecného bremena vydržaním) zamietol. Žalobcom v 1. až 3. rade priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade vo výške 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník. (II.) Súd priznal žalobcom v 1. až 3. rade nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade vo výške 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, vo vzťahu k výroku I. rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16C/116/2009-736 zo dňa 4. apríla 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/455/2016-815 zo dňa 14. 12. 2017, ktorým bol výrok potvrdený. (III.) Súd priznal žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1. až 3. rade vo výške 100% s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, vo vzťahu k výroku II. rozsudku Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16C/116/2009-736 zo dňa 4. apríla 2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 9Co/455/2016-815 zo dňa 14. 12. 2017, ktorým bola žaloba v tejto časti zamietnutá. (IV.)

Po právnej stránke svoje rozhodnutie oprel o ust. § 137 písm. c/ CSP, § 151o ods. 1, § 130 ods. 1, § 132 ods. 1, § 134 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ako aj zistený skutkový stav vykonaným dokazovaním.

1.1. V poradí druhým rozsudkom č. k. 16C/116/2009-736 zo dňa 04. 04. 2016 rozhodol tak, že určil, že článok V. bod 2 Kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998, uzavretej medzi predávajúcim Mesto Šurany, Námestie hrdinov 1, Šurany a kupujúcim U.. F. F., N., bytom X., F. XX a jeho manželkou X. F., bytom X., F. 28, ktorou sa predávala parcela č. 20/4 - zastavaná plocha (dvor) o výmere 87 m², je neplatný. Druhým výrokom zrušil vecné bremeno, ktoré zodpovedá právu prechodu cez pozemok parc. č. 20/1 v prospech vlastníkov parc. č. 20/3 a parc. č. 20/4 v kat. úz. X., zapísané na Okresnom úrade Nové Zámky, odbor katastrálny na LV č. XXXX bez primeranej náhrady a tretím výrokom vzájomný návrh žalovaných zamietol. O trovách konania si súd vymienil rozhodnúť do 30 dní po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. O podanom odvolaní žalovaných rozhodol odvolací súd rozsudkom č. k. 9Co/455/2016-815 zo dňa 14. 12. 2017 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I., ktorým určil neplatnosť článku V. bod 2 Kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998 potvrdil s tým, že na základe tohto článku došlo k zápisu vecného bremena práva prechodu cez pozemok parc. č. 20/1, zapísaného na LV č. XXXX, kat. úz. X., obec X. v prospech vlastníka parcely č. 20/4, 20/3 pod V 4222/98. Vo výroku II., ktorým súd zrušil vecné bremeno, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol. Odvolací súd späťvzatie vzájomnej žaloby žalovanými nepripustil. Vo výroku IV., ktorým súd prvej inštancie vzájomnú žalobu žalovaných zamietol, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

1.2. Predmetom ďalšieho konania, o ktorom rozhodol súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom, je vzájomná žaloba, ktorou po pripustení zmeny žalobného petitu uznesením zo dňa 19. 11. 2018 č. k. 16C/116/2009-175 sa žalovaní domáhali určenia, že ako vlastníci nehnuteľnosti parcely registra CKN č. 20/3, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 419 m² a parcely registra CKN č. 20/4, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 89 m², zapísaných u Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre kat. úz. X. nadobudli výkonom práva (vydržaním) právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve vstupu a prechodu peši, motorovými vozidlami cez nehnuteľnosť parc. č. CKN č. 20/1, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoría vo výmere 632 m², zapísané u Okresného úradu Nové Zámky, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre kat. úz. X. vo vyznačenom rozsahu podľa Geometrického plánu č. 33/2018, vypracovaného Ing. Michalom Dudom, autorizovaným geodetom M. Kokošovej 14, Šurany zo dňa 10. 04. 2018, overeného Okresným úradom Nové Zámky, katastrálny odbor dňa 24. 04. 2018 pod č. 440/2018. Uvedený Geometrický plán č. 33/2018 zo dňa 10. 04. 2018 je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku súdu prvej inštancie sp. zn. 16C/116/2009.

1.3. Súd prvej inštancie, rozhodujúc o vzájomnej žalobe žalovaných posudzoval primárne v zmysle § 137 písm. c/ CSP naliehavý právny záujem na požadovanom určení.

1.4. Vykonaným dokazovaním mal súd preukázať, že vzájomná žaloba žalovaných nie je dôvodná. V prvom rade súd skúmal naliehavý právny záujem žalovaných v intenciách názoru odvolacieho súdu. Žalovaní naliehavý právny záujem na určení vecného bremena vydržaním odvodzovali z úmyselného konania žalobcov v 1. až 3. rade v neprospech žalovaných, keď požiadali o výmaz vecného bremena práva vstupu a prechodu cez parcelu č. 20/1 v prospech vlastníka parcely 20/3 a 20/4. Po výmaze vecného bremena žalobcovia v 1. až 3. rade podali na Mesto Šurany ako príslušný stavebný úrad ohlásenie na stavbu oplotenia na parcele č. 20/1 a 484/7, ktorým oplotením si chcú uzatvoriť priestor o šírke cca 1 m tak, ako to vyplýva z ohlásenia drobnej stavby (č. I. 917). Mesto Šurany dňa 27. 07. 2018 oznámilo, že ohlásená drobná stavba podlieha stavebnému povoleniu s tým, že ohlásenú drobnú stavbu možno uskutočniť len na základe stavebného povolenia (č. I. 918). Vystavaním oplotenia zamedzia vstupu sanitiek a motorových vozidiel osôb zdravotne ťažko postihnutých a imobilných na parcelu č. 20/4 - parkovisko. Uvedené oplotenie má byť od výšky 2 m a okrem iného má viesť aj cez poklop vodomernej šachty. Stavebný úrad, vzhľadom na spory medzi žalobcami a žalovanými, nesúhlasil s výstavbou oplotenia, na základe ohlásenia a oznámil žalobcom, že stavbu možno uskutočniť len na základe stavebného konania a uvedené stavebné konanie je v súčasnej dobe prerušené až do právoplatného skončenia tohto sporu. Žalovaní v 1. a 2. rade majú naliehavý právny záujem na svojej vzájomnej žalobe z dôvodu potreby vytvorenia právnej istoty v ich budúcom nerušenom užívaní vecného bremena a užívaní vlastníctva parcely č. 20/4. Žalovaní majú dôvodnú obavu o nerušený výkon ich vlastníckeho práva do budúcnosti ako k parcele č. 20/4, tak aj k parcele č. 20/2 a užívanie vecného bremena práva prechodu a prejazdu cez parcelu č. 20/1. Na parcele č. 20/3 a 18/2 stojí zdravotnícke zariadenie a pri užívaní parcely č. 20/4, ktorá je určená ako parkovisko pre sanitky, motorové vozidlá imobilných pacientov a ZŤP pacientov, ide zároveň o všeobecný záujem a všeobecne prospešný účel užívania, ktorý je v prospech pacientov. Z predloženého geometrického plánu (č. I. 623), ako aj z

vyjadrení strán sporu a kópie katastrálnej mapy mal súd preukázané, že žalovaní sú vlastníkami parcely č. 20/2, 20/5, 20/8 na LV č. XXXX, kde v časti „C“ je vyznačené vecné bremeno práva prechodu peši i vozom v šírke 3 m cez parcelu č. 20/1 v prospech vlastníka parcely č. 20/2. Žalovaní parcelu č. 20/2 nadobudli kúpnu zmluvou po podaní vzájomnej žaloby. Z predloženej kópie katastrálnej mapy vyplýva, že žalovaní sa v zmysle uvedeného vecného bremena vedia dostať na parcelu č. 20/2 a z uvedenej parcely, ktorá tvorí ich vlastníctvo na parcelu č. 20/4. Z kópie katastrálnej mapy vyplýva, že parcela č. 20/2 je dostatočne široká na to, aby sa bez problémov mohli sanitky a iné vozidlá dostať na parcelu č. 20/4. Na základe týchto skutočností súd mal za to, že žalovaní nepreukázali naliehavý právny záujem na určení v čase vyhlásenia rozsudku, pretože je nepochybné, že ich právo ohrozené nie je a postavenie sa nestáva neistým. Vyvodzovať naliehavý právny záujem na určení vecného bremena zo správania žalobcov, ktorí podali ohlásenie drobnej stavby, a to oplotenia časti pozemku parcely č. 484/7 a 20/1 stavebníkom žalobkyňou v 3. rade, súd považuje za irelevantné. Súd zdôrazňuje, že Mesto Šurany oznámilo, i vzhľadom na postoj strán sporu, že drobná stavba podlieha stavebnému povoleniu a v prípade námietok by prichádzala do úvahy i tá skutočnosť, že drobná stavba by povolená s poukazom na vyjadrenia žalovaných nebola. Uvedenú skutočnosť súd v čase rozhodovania nemôže brať a posudzovať ako dôvod na preukázanie naliehavého právneho záujmu žalovaných. Žalobcovia požiadali o výmaz záložného práva na parcelu č. 20/1 vo vzťahu k žalovaným v zmysle výroku I rozsudku odvolacieho súdu č. k. 9Co/455/2016-815 zo dňa 14. 12. 2017, ktorý potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 16C/116/2009-736 zo dňa 04. 04. 2016, ktorým súd určil, že čl. V bod 2 kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998, uzavretej medzi predávajúcim Mestom Šurany a kupujúcimi žalovanými v 1. a 2. rade, ktorou sa predávala parcela č. 20/4, zastavaná plocha (dvor) o výmere 87 m², je neplatný s tým, že upresnil (pre potreby zápisu do KN), že na základe tohto článku došlo k zápisu vecného bremena práva prechodu cez pozemok parcely č. 20/1 zapísaného na LV č. XXXX v kat. území X. v prospech vlastníka parcely č. 20/4 a 20/3 pod V 4222/98 a z týchto dôvodov zmenil rozsudok súdu prvej inštancie, ktorý zrušil vecné bremeno, pretože mal za to, že na tomto určovanom petite žalobcovia nemali naliehavý právny záujem, keď sa javí ako nadbytočný, pretože svoj cieľ sledovaný žalobou dosiahli vyhovením prvého určovacieho petitu, na ktorom žalobcovia naliehavý právny záujem mali. Žalovaní nepopreli skutočnosti vyššie uvedené súdom, poukázali len na to, že zadné nehnuteľnosti na parcele č. 20/2, 20/5 a 20/8 so stavbami na nich stojacimi, rodinný dom a sklad, odkúpené na základe kúpnej zmluvy zo dňa 11. 12. 2013, tvoria iný samostatný celok, ktorí žalovaní odkúpili za účelom investície, rekonštrukcie a prípadného následného predaja, kedy by sa nutne odpredávali tieto nehnuteľnosti aj so zriadeným vecným bremenom. Vlastnícke práva sa môžu kedykoľvek zmeniť, čo by znamenalo neexistenciu práva prechodu cez parcelu č. 20/1 v prospech vlastníkov parcely č. 20/4 a 20/3. V čase rozhodovania súdu takáto situácia preukázaná nebola. V prípade odpredaja nehnuteľností vo vlastníctve žalovaných na LV č. XXXX, predmetom prevodu by bolo i vecné bremeno vzťahujúce sa na parcelu č. 20/1, keďže sa jedná o vecné bremeno „im rem“. Súd mal za to, že žalovaní majú zabezpečený prístup k nehnuteľnostiam, ktoré tvoria ich vlastníctvo, a preto zo strany žalovaných nebol preukázaný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Súd sa nestotožnil s vyjadrením žalovaných, že v prípade odpredaja nehnuteľností v ich vlastníctve na LV č. XXXX by nemali vyriešený prístup k parcele č. 20/4 a táto skutočnosť by mala byť dôvodom preukázania naliehavého právneho záujmu. V neposlednom rade, ak by žalovaní odpredávali nehnuteľnosti na LV č. XXXX, boli by povinní vyriešiť i prístup na parcelu č. 20/4. Súd poznamenáva, že vecné bremeno môže vlastníka nehnuteľnosti obmedzovať len v nevyhnutnej miere.

I napriek uvedeným skutočnostiam a známej judikatúre, v zmysle ktorej v prípade nepreukázania naliehavého právneho záujmu tak, ako tomu bolo i v tomto spore, súd poznamenáva, že žalovaní nespĺnili ani zákonné podmienky vydržania v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení. Súd mal za to, že neboli dobromyseľní po dobu vydržacej lehoty 10 rokov. Žalovaní sa nemohli domnievať, že im prináleží právo vecného bremena cez celú parcelu č. 20/1 v zmysle kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998, pretože v roku 2005 bola vyhlásená verejná obchodná súťaž, kde bolo uvedené, že na parcele č. 20/1 je zriadené vecné bremeno v šírke 3 m, o čom žalovaný v 1. rade mal vedomosť, pretože sa do uvedenej súťaže prihlásil a i táto skutočnosť sponchybnuje jeho dobromyseľnosť. I v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 13C/231/2007 sa konštatuje, že žalovaní uznávajú vecné bremeno zriadené uznesením tunajšieho súdu pod sp. zn. 5C/120/94. Uvedené skutočnosti potvrdili súdu i vypočutí svedkovia. Súd poznamenáva, že medzi stranami sporu sú vzťahy narušené, ale i napriek tomu dáva do pozornosti zákonné ustanovenie, v zmysle ktorého je možné vecné bremeno zriadiť i zmluvou. Keďže súd mal preukázané, že žalovaní majú momentálne vecné bremeno cez parcelu č. 20/1 v šírke 3 m a vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že by mali nadobudnúť vecné bremeno v šírke 4 m, bez právneho dôvodu je nepochybné, že vecné bremeno v šírke 1 m by bolo možné zriadiť len zmluvou, čím by sa

vyriešili rozpory strán sporu i do budúca. Na základe týchto skutočností s poukazom na vyššie uvedené zákonné ustanovenia, súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

1.5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že ich vo výroku II. priznal žalobcom, ktorí mali plný úspech, vo výroku III. ich priznal žalovaným, ktorí mali plný úspech a vo výroku IV. ich priznal žalobcom, ktorí mali plný úspech s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník podľa § 262 ods. 2 CSP.

2. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli v zákonnej lehote odvolaním žalovaní, odôvodňujúc svoje odvolanie ust. § 365 ods. 1 písm. f/, g/ a h/ CSP a domáhali sa jeho zrušenia a vrátenia súdu prvej inštancie na nové prejednanie, alternatívne, ak nie sú splnené podmienky na zrušenie, domáhali sa, aby odvolací súd napadnutý rozsudok podľa § 388 CSP zmenil a ich vzájomnej žalobe vyhovel. Namietali, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že nepreukázali naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Nesprávne si vyložil ich vyjadrenia prostredníctvom ich právnej zástupkyňi vo veci preukazovania naliehavého právneho záujmu. Poukázali na to, že naliehavý právny záujem je daný aj tou skutočnosťou, že z dôvodu výmazu vecného bremena práva vstupu a prejazdu peši a motorovým vozidlom cez parcelu registra CKN č. 20/1 na parcelu registra CKN č. 20/4 v prípade, ak nebude vyhovené ich vzájomnej žalobe, bude daná potreba ďalšieho súdneho konania o zriadenie vecného bremena, nakoľko sa nebudú vedieť dostať motorovými vozidlami na parcelu registra CKN č. 20/4.

2.1. Uvedená parcela č. 20/4 slúži ako parkovisko vyhradené pre sanitky a vozidlá imobilných pacientov a pacientov ZŤP. Budova na parcele registra CKN 20/3 slúži ako zdravotné stredisko, kde súčasťou povolenia na ich prevádzkovania je zriadenie parkoviska pre sanitky a vozidlá imobilných pacientov. Parcela č. 20/4 tak prináleží k parcele registra CKN 20/3 a tvoria jeden funkčný využívaný celok. Parcela č. 20/4 bola odkupovaná od Mesta Šurany práve z dôvodu potreby zabezpečiť parkovisko a prístup do zadného bezbariérového vchodu. Nesprávna je preto argumentácia súdu, že sú vlastníkami parcely CKN 20/2, 20/5 a 20/8, kde na LV č. XXXX v časti CLV majú vyznačené vecné bremeno práv prechodu peši a vozom v šírke 3 metre cez parcelu č. 20/1 v prospech vlastníka parcely č. 20/2 a z tejto sa vedia dostať na parcelu č. 20/2 a z uvedenej parcely sa potom vedia dostať na 20/4. Súd prvej inštancie neodôvodnil, ako sa bez problémov môžu sanitky a iné vozidlá dostať na parcelu č. 20/4. Následne neposudzoval, že keď sa sanitka dostane na parcelu č. 20/4, ako sa na nej otočí, dostane sa preč, a ako sa na parcelu č. 20/4 dostane ďalšie auto imobilného pacienta alebo sanitka, keď na parcele č. 20/4 už bude stáť nejaké auto. Poukazovali na tú skutočnosť, že neskôr nadobudnuté nehnuteľnosti tvoria iný funkčný celok, ktorý nesúvisí s činnosťou žalovaných v 1. a 2. rade, ktorú vykonávajú na parcele CKN 20/3 a na parcele CKN 20/4. Tieto nehnuteľnosti kúpili ako rozostavané stavby rodinný dom a predajne nábytku, ktoré správne dokončili a do budúca ich plánujú predat'. Zároveň uvedené nehnuteľnosti odpredajú aj s vecným bremenom, ktoré je zriadené v prospech vlastníka parcely registra CKN 20/2, keďže je to prístupová cesta k stavbám stojacim na parcele 20/5 a 20/8. Vecné bremeno práva vstupu a prechodu peši a motorovým vozidlom cez parcelu 20/1 na parcelu č. 20/2 je zriadené in rem, teda v prospech vlastníka parcely č. 20/2. Nie je zriadené in personam v prospech žalovaných v 1. a 2. rade. Kúpnu zmluvou zo dňa 14. 09. 1998 bolo zriadené vecné bremeno za účelom príjazdu k tejto parcele (č. 20/4). Od nadobudnutia parcely č. 20/4 titulom kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998, ktorou bolo zároveň zriadené vecné bremeno právo vstupu a prechodu cez parcelu č. 20/1 k parcele č. 20/4 využívali toto bremeno, aby sa vedeli dostať na parcelu 20/4 z parcely 20/1.

2.2. Majú za to, že vo vzájomnej žalobe dostatočným spôsobom preukázali naliehavý právny záujem. Ten je všade tam, kde je potrebné vykonať zápis v KN a k tomuto zápisu je potrebné priložiť súdne rozhodnutie. V súčasnej dobe ako vlastníci parcely CKN 20/4 už nemajú vo svojom LV č. XXXX pre kat. úz. X. zapísané vecné bremeno práva vstupu a prejazdu peši a motorovými vozidlami cez parcelu CKN 20/1. V prípade, ak im nebude vyhovené, automaticky to vyvolá ďalšie súdne konanie vo veci zriadenia vecného bremena. Práve touto vzájomnou žalobou by sa malo predísť budúcim súdnym sporom.

2.3. Súd prvej inštancie, napriek konštatácii, že nepreukázali naliehavý právny záujem, poznamenal, že nespĺnili ani zákonné podmienky vydržania. Mal za to, že neboli dobromyseľní po dobu 10 rokov, keď súd poukázal na vyhlásenie verejnej obchodnej súťaže v roku 2005, kde bolo uvedené, že na parcele č. 20/1 je zriadené vecné bremeno v šírke 3 metre, o čom mal žalovaný v 1. rade vedomosť, keďže

sa do tejto súťaže prihlásil a táto skutočnosť spochybňuje ich dobromyseľnosť. Tento záver súdu prvej inštancie považujú za nesprávny. V odôvodnení rozhodnutia súd neuviedol, kde bolo uvedené, že na parcele č. 20/1 je zriadené vecné bremeno v šírke 3 metre a že práve toto vecné bremeno sa týka ich ako žalovaných. Súd sa nevyporiadal s listinnými dôkazmi a svedeckými výpoveďami, ktoré práve uvádzajú, že vecné bremeno v ich prospech bolo zriadené, tak ako to vyplýva z LV, a nie teda v šírke 3 metre. V tejto súvislosti poukázal na svedeckú výpoveď svedka C.. B. a C.. D., ktorí vypovedali v tom zmysle, že vecné bremeno bolo zriadené na celú parcelu. Súd sa nevysporiadal ani s výpoveďou svedkyne C.. B. H., ktorá jednoznačne uviedla, že záujemcovia vo verejnej súťaži si mohli existenciu vecného bremena overiť na liste vlastníctva. Výhercovia verejno-obchodnej súťaže vedeli o tom, že na parcele 20/1 je zriadené vecné bremeno, pretože bolo vyznačené na liste vlastníctva. Uvedená svedkyňa uviedla, že vecné bremeno v šírke 3 metre bolo zriadené súdom a vo vytyčovacom náčrte v roku 2005 bolo zakreslené, dovtedy nebolo zakreslené na katastrálnej mape.

2.4. V súdnom spise sa tiež nachádza listinný dôkaz - zápisnica XXXI. riadneho zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Šuranoch konaného dňa 24. 02. 2005. C.. U. D. mal v tejto súvislosti uviesť ohľadne vecného bremena, že právny stav je taký, ako je uvedený na zaslanom vytyčovacom náčrte, alebo ten, že časť pozemku je s právom prechodu. Zároveň povedal, že právny stav je taký, ako aj na liste vlastníctva, vytyčovací náčrt je len vytýčenie určitých hraníc a nič viac. Nebohý E.. X. sa k uvedenému vyjadril tak, že súhlasil, pretože to bolo v súlade so súťažou. Súd sa s týmto listinným dôkazom nezaoberal, vzhľadom na verejnú súťaž z roku 2005, keď vyhodnotil, že žalovaný nebol dobromyseľný. Výsledkom tejto obchodnej súťaže bolo podpísovanie kúpnej zmluvy so zriadením vecného bremena dňa 28. 02. 2005 medzi Mestom Šurany a žalobcom v 1. rade, kde v článku V. bod 1 bolo uvedené, že parcela č. 20/1 sa predáva s ťarchami, tak ako je to zapísané na LV č. X v časti „C“ ťarchy, teda tak, ako to bolo v zmysle listinného dôkazu - zápisnici XXXI. riadneho zasadnutia Mestského zastupiteľstva v Šuranoch zo dňa 24. 02. 2005. Ani v LV č. X pre kat. úz. X., ani v LV č. XXXX pre kat. úz. X., ani v kúpnej zmluve so zriadením vecného bremena zo dňa 28. 02. 2005 nie je zmienka o tom, že im ako žalovaným bolo zriadené vecné bremeno práva prechodu a prejazdu cez parc. č. 20/1 v šírke 3 metre. Súd prvej inštancie zrejme opomenul, že na parc. č. 20/1 bolo zriadené vecné bremeno v šírke 3 metre nie pre nich ako žalovaných, ale pre vlastníka parc. č. 20/2 a to rozsudkom OS Nové Zámky č. k. 5C/120/1994. Súd tak nesprávne nedobromyseľnosť žalovaného v 1. rade spojil s informáciou o vecnom bremene v šírke 3 metre zriadenom v konaní 5C/120/94, ktoré bolo preukázateľne zriadené nie pre nich ako žalovaných, ale pre vlastníka parc. č. 20/2, ktorú v tom čase nevlastnili žalovaní 1. a 2. Z tohto pohľadu je rozhodnutie nejasné, nezrozumiteľné a nedostatočne odôvodnené.

2.5. Odvolatelia majú za to, že vo svojej vzájomnej žalobe dostatočne preukázali naliehavý právny záujem, a preto sa súd prvej inštancie mal zaoberať splnením všetkých podmienok vydržania pri nadobudnutí vecného práva zodpovedajúceho právu prechodu a prejazdu peši, vozom cez parcelu č. 20/1 v prospech nich ako vlastníkov parc. č. 20/3 a 20/4.

3. K podanému odvolaniu žalovaných sa písomne vyjadril žalobca v 1. rade, ktorý navrhol rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať mu náhradu trov odvolacieho konania. Súhlasil so záverom súdu prvej inštancie, že žalovaní nielenže nemajú naliehavý právny záujem na požadovanom určení, ale zjavné je, že k vydržaniu práva jednoducho nemohlo dôjsť, nakoľko v danom prípade je až veľa okolností, ktoré jednotlivito a o to viac všetky spoločne, bránia vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, a preto pokračovanie tohto sporu považujú za procesne a ekonomicky nevhodné. Pokiaľ žalovaní spájajú výklad súdu, podľa ktorého nemohli odvodiť naliehavý právny záujem okolnosťami, ktoré sa týkajú oplotenia, nie je správny, poukazuje na vyjadrenie žalovaných z 18. 10. 2018, v ktorom žalovaní uviedli: „Vybudovanie oplotenia žalobcami je jednoznačne šikanózne konanie v snahe znemožniť prístup žalovaným z parc. č. 20/1 k parc. č. 20/4, a teda zabrániť im v užívaní parc. č. 20/4 na účel, ktorému slúži. Žalovaní majú naliehavý právny záujem...v ich budúcom nerušenom užívaní vecného bremena a v užívaní parcely č. 20/4.“ Žalovaní teda očividne prepojili plánované oplotenie, ktoré plánujú postaviť na svojom vlastnom pozemku s naliehavým právnym záujmom. Má za to, že súd prvej inštancie nemá vôbec nijaký dôvod z hľadiska predmetu konania skúmať, ako sa na parcele č. 20/4 bude otáčať sanitka, alebo koľko vozidiel súčasne tam môže parkovať a podobné otázky. Ani jedna z uvedených otázok nesúvisí s predmetom konania. Žalovaní systematicky odmietajú pochopiť, že parc. č. 20/1 slúži v prvom rade žalobcom ako vlastníkom tejto parcely, a nie žalovaným ako osobám, ktoré majú právo cez tento pozemok prechádzať peši a vozom. Na tejto účel je rozsah 3 metre viac ako dostačujúci. Za absurdné považujú tvrdenie, že žalovaní označujú možné

vybudovanie oplotenia na pozemku, ktorý im patrí, za šikanózne. Pokiaľ majú žalovaní obavy, ako sa na parc. č. 20/4 budú otáčať sanitky, príp. iné autá imobilných pacientov, tak možno dospieť k záveru, že parc. č. 20/4 nemusí byť najvhodnejší pozemok na účel, na ktorý ju žalovaní využívajú, t. j. ako parkovisko. Predmetom sporu je to, či žalovaní vydržali právo prechodu a prejazdu cez parc. č. 20/1 a všetky ďalšie úvahy odpútavajú pozornosť od podstaty veci, ktorou je skutočnosť, že žalovaní právo prechodu a prejazdu cez parc. č. 20/1 nevydržali a nemohli vydržať a to z viacerých dôvodov. Súd prvej inštancie správne uvádza, že vecné bremeno má vlastníka zaťaženej nehnuteľnosti obmedzovať len v nevyhnutnej miere. Preto žalobcovia sú povinní z iného, už existujúceho právneho dôvodu, ktorý rešpektujú a ktorý nie je sporný, strpieť právo prechodu a prejazdu peši a vozidlom v šírke 3 metre cez parc. č. 20/1. K otázke naliehavého právneho záujmu sa už viackrát vyjadrovali, preto sa obmedzujú iba na zdôraznenie toho najpodstatnejšieho. Žalobcovia sa vzájomnou žalobou domáhajú určenia, že im ako vlastníkom pozemkov 20/3 a 20/4 vzniklo právo vecného bremena vstupu a prechodu peši i vozom cez pozemok 20/1, a to výkonom práva - vydržaním v rozsahu 4 metre. Toto právo fakticky vôbec nepotrebujú, nakoľko prístup k parc. č. 20/4 (ktorá slúži, ako bolo uvedené, len ako parkovisko; hlavným cieľom je predovšetkým zabezpečiť prístup pre osoby - pacientov do budovy postavenej na parc. č. 18/2) sú schopní ku dňu vyhlásenia rozsudku právne i fakticky zabezpečiť tromi inými spôsobmi: 1/ prístup k parc. č. 20/4 peši a k stavbe na parc. č. 18/2 vozom, cez iný pozemok vo vlastníctve žalovaných; 2/ prístup k parc. č. 20/4 a k stavbe na parc. č. 18/2 peši cez stavbu v ich vlastníctve postavenú na parc. č. 20/3; 3/ prístup k parc. č. 20/4 peši i vozom je možný vďaka právu zodpovedajúcemu vecnému bremenu (právo prechodu peši i vozom cez parc. č. 20/1) v šírke 3 metre, ktoré získali kúpou susediaceho pozemku 20/2. Považuje preto za nemysliteľné, aby za takejto situácie bolo možné uvažovať o existencii naliehavého právneho záujmu na určení, že žalovaným vznikla ďalšia právna možnosť prístupu k parcele č. 20/4.

3.1. Aby žalovaní mohli vydržať právo prechodu a prejazdu cez parcelu č. 20/1 v šírke 4 metre, musia preukázať, že dobromyseľne toto právo vykonávali po dobu 10 rokov a ich dobromyseľnosť musí smerovať nielen k právnemu dôvodu nadobudnutia tohto práva, ale aj k jeho rozsahu a obsahu a to po celú dobu 10 rokov. Žalovaní boli od roku 1998 konfrontovaní s príliš veľkým množstvom dôvodov, v dôsledku ktorých museli získať pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorá sa vyžaduje pre dobromyseľné vydržanie a striktné v objektívnom postoji k posudzovaniu dobrej viery dôvodné pochybnosti o právnej bezvadnosti práva prechodu, ktoré je predmetom tohto sporu. Žalovaní nadobudli vlastnícke právo k parc. č. 20/4 kúpou zmluvou zo dňa 14. 09. 1998, pričom Mesto Šurany ako predávajúci predal túto nehnuteľnosť žalovaným v nadväznosti na uznesenie Mestského zastupiteľstva v Šuranoch č. 25/198-Z, bod XXXV., podľa ktorého MZ síce schválilo predaj pozemku z parcely č. 20/1, ale zriadenie vecného bremena schválené nebolo. Žalovaný v 1. rade v posudzovanom období, ale aj neskôr, vykonával funkciu poslanca mestského zastupiteľstva. Do uvedenej transakcie s majetkom mesta bol zaangažovaný hneď dvojnásobne, nielen ako poslanec mestského zastupiteľstva, ktoré schvaľovalo uvedenú transakciu, ale najmä ako žiadateľ a priamy uchádzač o majetok mesta. Považuje preto za vylúčené, aby žalovaný v 1. rade o týchto notoricky známych pravidlách týkajúcich sa dispozície s majetkom mesta nevedel. Musel vedieť, že trvalé a bezodplatné zriadenie vecného bremena na majetku Mesta Šurany je takým úkonom, ktorý podlieha schváleniu zo strany mestského zastupiteľstva. Nie je preto možné uveriť tvrdeniu, že žalovaní pri zachovaní náležitej opatrnosti, vzhľadom na svoje vzdelanie a funkciu žalovaného v 1. rade, nemohli vedieť, že zriadeniu vecného bremena nebol daný právny dôvod a že existuje rozpor medzi tým, čo schválilo mestské zastupiteľstvo a tým, čo bolo uvedené v zmluve, na základe ktorej odvodzujú právo zodpovedajúce bremenu. Dobromyseľnosť musí byť vždy posudzovaná prísne objektívne, bez ohľadu na subjektívne schopnosti konkrétneho držiteľa práva, čo sa v danom prípade u žalovaného v 1. rade nestalo. Mestské zastupiteľstvo Mesta Šurany schválilo predaj pozemku parc. č. 20/4, ktorý nadobudli žalovaní s tým, že žiadateľ si na vlastné náklady zabezpečí geometrický plán s rešpektovaním práva prechodu k parcele č. 20/2, ktoré bolo zriadené súdnym zmierom v konaní vedenom na OS Nové Zámky sp. zn. 5C 120/94 v šírke 3 metrov. Žalovaní teda už od roku 1998 veľmi dobre vedeli, aké vecné bremeno - z hľadiska obsahu a rozsahu musia rešpektovať. Dňa 25. 10. 2014 vyhlásilo Mesto Šurany verejno-obchodnú súťaž na kúpu pozemku parc. č. 20/1, pričom v podmienkach súťaže bolo uvedené, že na pozemku je zriadené vecné bremeno v šírke 3 metre. Do tejto súťaže sa zapojili i žalovaní, ktorí najneskôr od roku 2004 boli opätovne oboznámení s tým, že nemajú na parc. č. 20/1 zriadené právo prechodu cez celý pozemok (ako to tvrdili prakticky po celú dobu konania), alebo v rozsahu 4 metre (ako to od 02. 05. 2018 žiadajú vzájomnou žalobou na základe geometrického plánu), ale len v rozsahu 3 metre. V snahe odstrániť akékoľvek pochybnosti o hraniciach pozemku parc. č. 20/1 a na ňom (údajne zriadeného) vecného bremena, požiadalo Mesto Šurany o presné zameranie

hraníc pozemku. Za týmto účelom bol vytvorený vytyčovací náčrt geodetom Imrichom Mančuškom na parc. č. 20/1, na ktorom bolo vyznačené právo prechodu v rozsahu 3 metre. Protokol o vytyčení hranice z 10. 02. 2015 podpísal aj žalovaný v 1. rade. Žalovaný ešte aj na pojednávaní dňa 03. 05. 2011 tvrdil, že právo prechodu cez parc. č. 20/1 má v neobmedzenom rozsahu. Dnes žiada určiť, že vydržali právo prechodu v rozsahu 4 metre. Žalovníci očividne nemajú jasno ani len v otázke, aké široké vecné bremeno vlastne vydržali. Zo strany žalovaných dochádza k uzurpovaniu práva, ktoré nikdy nemali a nemajú ho doteraz. Takýto výkon práva nemôže požívať nijakú ochranu a už vôbec nemožno uvažovať o dobromyseľnosti vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Pokiaľ ide o tretiu okolnosť, a to nepretržitú dobu údajnej dobromyseľnosti žalovaných, táto skončila definitívne v priebehu roku 2005, keď medzi stranami začali vznikať spory ohľadne výkonu práva prechodu, ktoré nakoniec vykulminovali do niekoľkých súdnych sporov (13C 231/2007, 13C 289/2007, 13C 77/2007, 16C 272/2007). Už existencia súdnych sporov vylučuje, aby žalovníci pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorá sa vyžaduje pre dobromyseľné vydržanie a v objektívnom postoji k posudzovanej dobrej viere, nevznikli dôvodné pochybnosti o právnej bezvadnosti práva prechodu, ktoré je predmetom tohto sporu.

4. K odvolaniu žalovaných sa písomne vyjadril i žalobca v 2. rade, ktorý považoval zistený skutkový stav, ako aj právne posúdenie súdom prvej inštancie za správne a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie navrhol potvrdiť. Opätovne poukázal na svoje predchádzajúce vyjadrenia, v ktorých podrobne uviedol, prečo protinávrh nespĺňa ani procesno-právne, ani hmotno-právne zákonné dôvody. Má za to, že žalovníci neunesli dôkazné bremeno a svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení nepreukázali, a preto bolo potrebné ich žalobu zamietnuť. Súd vykonal všetky dôkazy navrhované účastníkmi sporu, ako to vyplýva zo súdneho spisu. Dvakrát bol osobne i na ohliadke na mieste samom, kde sa mohol osobne súd presvedčiť o bezproblémovej možnosti prístupu sanitky k parcele žalovaných č. 20/4 cez vecné bremeno v prospech žalovaných cez parcelu č. 20/1 vo vlastníctve žalobcov a následným prejazdom cez parcelu č. 20/2 vo vlastníctve žalovaných, ako aj o bezproblémovej ďalšej možnosti prístupu sanitky cez parc. č. 17 vo vlastníctve žalovaných k parc. č. 18/2. Pri zistenom skutkovom stave a právnom stave neexistuje žiaden právny dôvod na akékoľvek žalovanými bez právneho dôvodu avizované súdne konanie o zriadenie ďalšieho vecného bremena na duplicitný prístup žalovaných vozidlom k ich parc. č. 20/4, ku ktorej už jeden bezproblémový prístup už majú. Právoplatnými výrokmi súdov už bolo rozhodnuté, že článok V. bod 2 kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998 je absolútne neplatným právnym úkonom, a teda na jeho základe žiadne vecné bremeno na parcele č. 20/1 v prospech žalovaných nevzniklo. Žalovníci už pri uzatváraní predmetnej kúpnej zmluvy nemohli byť dobromyseľní, že im na jeho základe právne relevantným spôsobom vzniklo právo z vecného bremena v ňom uvedené. Tento záver vyplynul i z radu ďalších dôkazov uvedených žalovaným v 2. rade vo svojich podaniach. Zo skutkového, ale aj právneho stavu vyplynulo, že žalovaným nebolo právne relevantným spôsobom, teda písomnou zmluvou v zmysle § 151o OZ zriadené na parc. č. 20/1 žiadne vecné bremeno pre jej prechod vozidlom, a to pre absolútnu neplatnosť článku V. bod 2 predmetnej kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998, a to jednak pre neschválenie vecného bremena obecným zastupiteľstvom, o čom žalovníci nesporne vedeli, a jednak v zmysle § 37 ods. 1 OZ pre jeho neurčitosť, nejednoznačnosť, ako aj nezrozumiteľnosť, o čom žalovníci tiež vedeli už z vyjadrenia žalobcu v 2. rade z 31. 07. 2009 a vedel o tom aj katastrálny úrad z dokladov, ktoré mu zaslal Mestský úrad v Šuranoch v prílohe svojho návrhu z 30. 09. 1998 na vykonanie vkladu do katastra nehnuteľností v kat. úz. X., na základe ktorého ustanovenia bol povinný skúmať dostatočnosť, určitosť a zrozumiteľnosť prejavenej vôle účastníkov v predmetnej kúpnej zmluve, a teda aj jej článok V. bod 2, takže predmetné vecné bremeno na jeho základe zapísal celkom jednoznačne protiprávne. Na parc. č. 20/1 bolo právne relevantným spôsobom zriadené jediné vecné bremeno, a to právo prechodu peši, vozom v šírke 3 metre, a to v prospech vlastníka parc. č. 20/2, ktorým však v tom čase neboli žalovníci. Žalovníci prechádzali cez pozemok 20/1 po celý čas bez právneho dôvodu, preto nemohli byť s používaním tohto prejazdu dobromyseľní. Keďže súd prvej inštancie vzájomnú žalobu žalobcov zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu nad rámec svojej zákonnej povinnosti sa zaoberal aj hmotno-právnymi predpokladmi vzájomnej žaloby. K výčitke žalovaných, že podľa nich nie je zrejmé, ktorý zo svedkov čo potvrdil, žalobca v 2. rade uvádza, že pred osobnými názormi svedkov konajúci súd správne vychádzal z listinných dôkazov, ktoré nepodliehajú prípadnej nepresnosti pamäti, tak ako je to možné u jednotlivých svedkov. Vzhľadom i na jednoznačnú preukázanosť skutkového právneho stavu v predmetnej veci konkrétnymi listinnými dôkazmi a citovanou zákonnou úpravou, je výrok napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie vecne správny.

4.1. Zároveň žalobca v 2. rade v plnom rozsahu súhlasil s vyjadrením žalobcu v 1. rade, nakoľko toto jeho vyjadrenie korešponduje i s jeho právnymi závermi obsiahnutými v jeho vyjadrení.

5. Žalobkyňa v 3. rade k odvolaniu žalovaných uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s vyjadrením žalobcu v 1. rade a s vyjadrením žalobcu v 2. rade ako reakcia na odvolanie žalovaných a navrhuje rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť a priznať náhradu trov odvolacieho konania.

6. K vyjadreniu žalobcu v 1. rade sa vyjadrili žalovaní prostredníctvom svojej právnej zástupkyne a uviedli, že oni netvrdia, že vlastníik pozemku nie je oprávnený si svoj pozemok oplotiť, koniec-koncov, žalobcovia si už v júli 2009 oplotili svoj pozemok parc. č. 20/1, aby si chránili svoj majetok, svoju stavbu, čím zároveň v rozsahu vecného bremena žalovaných vytvorili pre žalovaných priestor na užívanie vecného bremena v šírke 4 metre od oplotenia žalobcov po pozemok žalovaných parc. č. 20/3 a 20/4. Od júla 2009 tak žalovaní užívali vecné bremeno práva prechodu a prejazdu cez parcelu 20/1 k parc. č. 20/4 v rozsahu 4 metre. Uvedený rozsah užívania vecného bremena nijakým spôsobom nezaťažoval žalobcov a nezasahoval do výkonu ich vlastníckeho práva.

6.1. Čo sa týka oplotenia, ktoré podľa predloženej dokumentácie hodlá žalobca postaviť, je tu potrebné pozrieť sa na umiestnenie tohto oplotenia a sledovaný účel jeho osadenia. Navrhované oplotenie má byť žalobcom osadené práve v ploche 1 meter, ktorého sa žalovaní domáhajú v rámci 4 metrov v rozsahu doteraz užívaného vecného bremena. Uvedené oplotenie má byť osadené priamo pred oknami stavby žalovaných a má viesť priamo cez poklop vodomernej šachty. V tomto úseku pritom žalobca neplánuje viesť žiadne inžinierske siete a mal preto konajúcemu súdu vysvetliť, prečo chce postaviť na danom jednom metre oplotenie. Podľa projektovej dokumentácie už právoplatnému stavebnému povoleniu na stavbu parc. č. 20/8 inžinierske siete bude viesť žalobca z uličnej čiary priamo k stavbe, teda nie pod oknami stavby žalovaných v tom jednom metre.

6.2. Svoj naliehavý právny záujem neodôvodňujú na úmysle žalobcu v 1. rade postaviť oplotenie, iba poukázali na skutočnosť, čo je schopný žalobca vymyslieť v rámci už aj narušených susedských vzťahov. Pokiaľ nebude ich vzájomnej žalobe vyhovené, vyvolá to ďalšie súdne spory, pričom k tomu prispeje samotná skutočnosť, že žalobca plánuje postaviť takéto oplotenie. Naliehavý právny záujem na požadovanom uznávanom určení je daný, nakoľko parc. č. 20/4, ktorá prislúcha k stavbe na parc. č. 20/3 ako priamej susediacej s parcelou č. 20/4 sa žalovaní nevedia dostať autom z ulice inak ako prejazdom cez parc. č. 20/1. Je irelevantné, že následne v roku 2014 odkúpili ďalšie nehnuteľnosti, ktoré sa nachádzajú za stavbou na parc. č. 20/3 a za parcelou č. 20/4. Tieto novodokúpené nehnuteľnosti netvoria funkčný celok so stavbou na parc. č. 20/3, kde prevádzkujú svoje zdravotné zariadenia.

6.3. Pokiaľ žalobcovia namietajú, že nemohli nadobudnúť vecné bremeno práva prechodu a prejazdu cez parcelu č. 20/1 vydržaním, poukazujú na svoje doterajšie viaceré vyjadrenia. Poukazujú na to, že žaloba v roku 2009 nebola podaná z dôvodu, že neplatnosť zriadenia vecného bremena je daná neexistenciou schválenia jeho zriadenia mestským zastupiteľstvom. K účelovému tvrdeniu žalobcu ohľadne rozsahu vecného bremena uvedeného v inzercii a podmienkach verejnej súťaže sa už viackrát vyjadrovali. Opätovne poukazujú na výpoveď C.. H., ktorá vypovedala, že podstatný je údaj v liste vlastníctva, v inzercii údajov zriadených vecných bremien nemusí byť uvedený. Pokiaľ ide o protokol o vytyčovaní hranice z 10. 02. 2005, opätovne poukazujú na výpoveď C.. H., keď v protokole bolo zakreslené vecné bremeno, ktoré bolo zriadené súdom v roku 1994 a doposiaľ nebolo zakreslené v katastrálnej mape a na toto vecné bremeno malo nadväzovať vecné bremeno, ktoré sa zriaďovalo na parc. č. 484/7, ktorú mimo verejnej súťaže odkupovali žalobcovia. Podstatou tohto protokolu však bolo vytyčenie hraníc kupovanej parcely č. 20/1. Samotná skutočnosť, že po nadobudnutí vlastníckeho práva k parc. č. 20/1 žalobcami začali vznikať spory medzi stranami ohľadne spôsobu užívania vecného bremena, nespôsobuje prerušenie dobromyseľnosti žalovaných. Pokiaľ ide o samotný rozsah požadovaného vecného bremena v šírke 4 metre, domáhajú sa ho z dôvodu, aby neúmerne nezasahovali do vlastníckeho práva žalobcov. Nedomáhajú sa ničoho viac, než čo dlhodobo užívali. Vecné bremeno bolo na základe vôle zmluvných strán zriadené žalovaným neobmedzene cez celú parcelu č. 20/1. Vecné bremeno neužívali tak, aby skutočne užívali celú parc. č. 20/1, to ani nebolo dobre možné, keďže parcela bola zastavaná sčasti budovou so súp. č. XXX vo vlastníctve žalobcov. Žalovaní užívali parcelu č. 20/1 za účelom prechodu k ich parc. č. 20/4, pričom im reálne stačila plocha, ktorú užívali až doteraz a to v rozsahu 4 metrov. Keďže žalobcovia si z pôvodnej parcely 20/1 o výmere 632 m² oddelili novovytvorenú parc. č. 20/11 o výmere 425 m², na ktorej majú právoplatne povolenú výstavbu stavby, pôvodná parc. č. 20/1 zostala o výmere 276 m², pričom šírka tejto parcely je daná

práve priestorom medzi existujúcim oplotením z roku 2009 a hranicou pozemku žalovaných parc. č. 20/3, teda šírka 4 metre.

7. K vyjadreniu žalovaných zo dňa 30. 05. 2019 sa opätovne vyjadril žalobca v 1. rade, ktorý uviedol, že prevažná časť argumentácie žalovaných je opakujúca sa a nesúvisiaca s predmetom konania. Predmetom konania v tejto fáze je to, či žalovaní vydržali alebo nevydržali právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Predmetom konania nie je to, čo žalobca robí na svojom pozemku. Mesto Šurany ho zaviazalo postaviť polyfunkčný dvojpodlažný dom s vybudovaním nových inžinierskych sietí. O vydanie stavebného povolenia k uvedenému objektu aj s vybudovaním nových inžinierskych sietí, ktoré budú osadené práve v ploche jedného metra, požiada žalobca po skončení tohto súdneho konania. Uviedol, že v minulosti požiadal o vydanie tohto povolenia, žalovaní vyjadrili nesúhlas s umiestnením inžinierskych sietí v časti, o ktorej ešte súd nerozhodol, resp. ktorá bola predmetom sporu v otázke, či aj táto časť pozemku 20/1 bude zaťažená vecným bremenom - právom prechodu pre žalovaných. Z dôvodu tejto námietky žalovaných bolo stavebné konanie prerušené. Návrh na vydanie stavebného povolenia k plánovanému objektu, vrátane nových inžinierskych sietí, podá po skončení tohto súdneho konania. Záverom považoval za potrebné uviesť, že nie je pravdou, že vecné bremeno bolo na základe zmluvných strán zriadené neobmedzene. Z doteraz vykonaného dokazovania (pozri okrem iného napr. vyjadrenie bývalého primátora Ing. X. z 15. 03. 2011) predsa vyplýva presný opak. Je dokázané, že Mesto Šurany malo v úmysle zriadiť vecné bremeno v šírke 3 metre tak, aby bolo rešpektované už existujúce predtým zriadené vecné bremeno. Zriadenie vecného bremena - práva prejazdu v neobmedzenom rozsahu, t. j. na celej ploche zaťaženého pozemku nemalo a nemá nijaký racionálny základ, z hľadiska obsahu vecného bremena by bolo výrazne predimenzované. To, že žalovaní užívajú pozemok v ich vlastníctve v rozsahu 4 metre (čo žalovaní sami priznávajú) bez právneho dôvodu, zakladá osobitné právne nároky z bezdôvodného obohatenia, ktoré si žalobca v prípade úspechu v tomto konaní bude uplatňovať.

8. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 1 CSP) a po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 CSP preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) dospel k záveru, že odvolanie žalovaných nie je dôvodné a rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 odsek 1 CSP potvrdiť.

9. Predmetom konania (po pripustení zmeny petitu) zo dňa 21. 05. 2009 uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 08. 08. 2014 č. k. 16C/116/2009-596 bolo určenie, že článok V. bod 2 kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998, uzavretej medzi predávajúcim Mesto Šurany, Námestie hrdinov 1, Šurany a kupujúcimi U.. F. F., N., r. č. XXXXXX/XXX, stav: ženatý, bytom X., F. XX a manželka U.. X. F., r. č. XXXXXX/XXX, stav: vydatá, bytom X., F. XX, ktorou sa predávala parcela č. 20/4 - zastavaná plocha (dvor) o výmere 87 m², je neplatný. Druhým výrokom sa žalobcovia domáhali, že vecné bremeno zodpovedajúce právu prechodu cez pozemok parc. č. 20/1 v prospech vlastníkov parc. č. 20/3 a č. 20/4, kat. úz. X., zapísané u Správy katastra Nové Zámky na LV č. XXXX sa zrušuje bez primeranej náhrady. Žalovaný dňa 20. 11. 2013 (č. l. 536) doručili súdu vzájomný návrh podľa vtedy platného § 97 ods. 1 OSP, ktorým sa domáhali určenia, že žalovaní v 1. a 2. rade ako vlastníkom parcely č. 20/3 a 20/4 v kat. úz. X., zapísané u OÚ Nové Zámky, katastrálny odbor na LV č. XXXX vzniklo vecné bremeno práva vstupu a prechodu peši, vozom cez parc. č. 20/1 v kat. úz. X., zapísanej u OÚ Nové Zámky, katastrálny odbor na LV č. XXXX výkonom práva (vydržaním).

10. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 4. apríla 2016 č. k. 16C/116/2009-736 určil, že článok V. bod 2 kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998, uzavretej medzi Mestom Šurany, Námestie hrdinov 1, Šurany a kupujúcimi U.. F. F., N. a manž. X. F., ktorou sa predávala parc. č. 20/4 - zastavaná plocha (dvor) o výmere 87 m² je neplatný. Druhým výrokom zrušil vecné bremeno, ktorému zodpovedá právo prechodu cez pozemok parc. č. 20/1 v prospech vlastníkov parc. č. 20/3 a parc. č. 20/4, kat. úz. X., zapísané na OÚ Nové Zámky, odbor katastrálny na LV č. XXXX bez primeranej náhrady. Tretím výrokom súd vzájomný návrh žalovaných zamietol. Z dôvodu podaného odvolania žalovanými v 1. a 2. rade bol rozsudok súdu prvej inštancie predmetom prieskumu odvolacieho súdu, ktorý svojím rozsudkom zo

dňa 14. 12. 2017 č. k. 9Co/455/2016-815 rozhodol tak, že rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku (I.), ktorým určil neplatnosť článku V. bod 2 kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998, potvrdil s tým, že na základe tohto článku došlo k zápisu vecného bremena práva prechodu cez pozemok parc. č. 20/1, zapísaného na LV č. XXXX, kat. úz. X., obec X. v prospech vlastníka parc. č. 20/4, 20/3 pod V 4222/98. Vo výroku (II.), ktorým súd prvej inštancie zrušil vecné bremeno, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietol. Odvolací súd späťvzatie vzájomnej žaloby žalovanými nepripustil, a napokon, vo výroku (III.), ktorým súd prvej inštancie vzájomnú žalobu žalovaných zamietol, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia, okrem iného, uviedol, že medzi stranami sporu bola sporná existencia právneho vzťahu, a to práva prechodu a prejazdu cez parc. č. 20/1 (vo vlastníctve žalobcov) v prospech vlastníka parc. č. 20/4 (vo vlastníctve žalovaných), keď žalobcovia tvrdili, že vecné bremeno nebolo zriadené platne v súlade s právnym poriadkom, pričom žalovaní tvrdili opak, že v kúpnej zmluve bolo vecné bremeno zriadené platne a následne i zapísané do LV č. XXXX, kat. úz. X.. Odvolací súd poukázal na svoje predchádzajúce závery, vyslovené vo svojom uznesení zo dňa 07. 02. 2013 č. k. 9Co/111/2012-457, podľa ktorých na platné zriadenie zmluvy o vecnom bremene je potrebný súhlas obecného zastupiteľstva, v opačnom prípade je takáto zmluva neplatná. Skutočnosť, že vecné bremeno nebolo dôsledne lokalizované, identifikované a individualizované, svedčí aj samotný zápis uznesenia zo zápisnice Mestského zastupiteľstva v Šuranoch (XV.), konaného dňa 29. 06. 1998, kde mestské zastupiteľstvo prerokovalo žiadosť žalovaných o odkúpenie pozemku 20/1 o výmere 75 m² s tým dodatkom, že žiadatelia (žalovaní) si na vlastné náklady zabezpečia znalecký posudok a geometrický plán s rešpektovaním práva prechodu k parc. č. 20/2. Z uvedeného je teda nesporné, že nedošlo k platne zriadenému vecnému bremenu, ktorá zmluva patrí do výhradnej pôsobnosti obecného zastupiteľstva, a preto obecné zastupiteľstvo ani nemohlo platne schváliť takýto (neplatný) právny úkon. Odvolací súd podotkol, že pokiaľ by aj neplatnosť kúpnej zmluvy v časti zriadenia vecného bremena nebola daná nedostatkom schválenia obecným zastupiteľstvom, uvedený článok kúpnej zmluvy o zriadení vecného bremena by bol absolútne neplatný v zmysle § 37 ods. 1 OZ pre jeho neurčitosť, nejednoznačnosť a nezrozumiteľnosť. Odvolací súd zrušil predchádzajúci rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd prvej inštancie zamietol vzájomný návrh žalovaných, ktorým sa domáhali určenia, že im ako vlastníkom parcely č. 20/3 a 20/4 v kat. úz. X., zapísaných OÚ Nové Zámky, katastrálny odbor na LV č. XXXX vzniklo vecné bremeno práva vstupu a prechodu peši, vozom cez parc. č. 20/1, kat. úz. X., zapísané OÚ Nové Zámky, katastrálny odbor na LV č. XXX/X výkonom práva vydržaním. Odvolací súd v tomto výroku považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie za nepreskúmateľné a arbitrárne a uložil súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať tým, či žalovaní majú na vzájomnom návrhu naliehavý právny záujem a či bez takéhoto rozhodnutia zostane ich právne postavenie neisté a nevyriešia sa právne vzťahy medzi stranami sporu, najmä za situácie, že vydržanie vecného bremena sa domáhajú k nehnuteľnosti „in rem“. Uložil súdu prvej inštancie opätovne sa zaoberať základom určovacej žaloby, a to skutočnosťou, či žalovaní majú naliehavý právny záujem na vzájomnom návrhu a v prípade, že dospeje ku kladnému záveru, bude sa zaoberať splnením zákonných predpokladov (najmä oprávnenosťou a dobromyseľnosťou držby) pre vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

11. Súd prvej inštancie vo veci ďalej konal v zmysle právneho názoru vysloveného odvolacím súdom už len v časti vzájomnej žaloby žalovaných, pretože rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 04. 04. 2016 č. k. 16C/116/2009-736 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 14. 12. 2017 pod č. k. 9Co/455/2016-815 nadobudol vo výrokoch I. a II. (určenie neplatnosti článku V. bodu 2 kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998 a vo výroku o zrušení vecného bremena) dňa 12. 02. 2008 právoplatnosť. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že vzájomnú žalobu žalovaných zamietol (I.), žalobcom v 1. až 3. rade priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade vo výške 100% (II.), súd priznal žalobcom v 1. až 3. rade nárok na náhradu trov konania voči žalovaným v 1. a 2. rade vo výške 100% vo vzťahu k výroku I. rozsudku OS Nové Zámky č. k. 16C/116/2009-736 zo dňa 04. 04. 2016 v spojení s rozsudkom KS v Nitre č. k. 9Co/455/2016-815 zo dňa 14. 12. 2017, ktorým bol výrok potvrdený (III.), a napokon, súd priznal žalovaným v 1. a 2. rade nárok na náhradu trov konania voči žalobcom v 1. až 3. rade vo výške 100% s tým, že o výške náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí vo vzťahu k výroku II. Okresného súdu Nové Zámky č. k. 16C/116/2009-736 zo dňa 04. 04. 2016 v spojení s rozsudkom KS v Nitre č. k. 9Co/455/2016-815 zo dňa 14. 12. 2017, ktorým bola žaloba v tejto časti zamietnutá.

12. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu sa tak stala vzájomná žaloba žalovaných, ktorú súd prvej inštancie zamietol a ktorou sa domáhali určenia, že (žalovaní v 1. a 2. rade) ako vlastníci nehnuteľnosti

registra CKN č. 20/3, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 419 m² a parcely registra CKN č. 20/4, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 89 m² zapísaných u OÚ Nové Zámky, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre kat. úz. X. nadobudli výkonom práva (vydržaním) právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve vstupu a prechodu peši, motorovým vozidlom cez nehnuteľnosť parcely registra CKN č. 20/1, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 632 m² zapísanej u OÚ Nové Zámky, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre kat. úz. X. vo vyznačenom rozsahu podľa geometrického plánu č. 33/2018, vypracovaného Ing. Michalom Dudom, autorizovaným geodetom so sídlom M. Košovej 14, Šurany zo dňa 10. 04. 2018, overeného OÚ Nové Zámky, katastrálny odbor dňa 24. 04. 2018 pod č. 440/2018. Uvedený geometrický plán č. 33/2018 zo dňa 10. 04. 2018 je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku OS Nové Zámky pod sp. zn. 16C/116/2009. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že vzájomná žaloba žalovaných nie je dôvodná. V prvom rade skúmal naliehavý právny záujem žalovaných na požadovanom určení a dospel k záveru, že žalovaní nepreukázali naliehavý právny záujem na určení v čase vyhlásenia rozsudku, pretože je nepochybné, že ich právo ohrozené nie je a postavenie sa nestáva neistým. Súd mal za to, že žalovaní majú zabezpečený prístup k svojim nehnuteľnostiam, ktoré tvoria ich vlastníctvo, a preto zo strany žalovaných nebol preukázaný naliehavý právny záujem na požadovanom určení. I napriek nepreukázaniu naliehavého právneho záujmu súd uviedol, že žalovaní nespĺnili ani zákonné podmienky vydržania v zmysle citovaných zákonných ustanovení, keď mal za to, že neboli dobromyseľní po dobu vydržacej lehoty 10 rokov. Žalovaní sa nemohli domnievať, že im prináleží právo vecného bremena cez celú parcelu č. 20/1 v zmysle kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998, pretože v roku 2005 bola vyhlásená verejná obchodná súťaž, kde bolo uvedené, že na parc. č. 20/1 je zriadené vecné bremeno v šírke 3 metre, o čom žalovaný v 1. rade mal vedomosť, keďže sa do uvedenej súťaže prihlásil. Aj táto skutočnosť spochybňuje jeho dobromyseľnosť.

13. Podľa § 137 písmeno c/ CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

14. Podľa § 151o odsek 1 Občianskeho zákonníka vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne. Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

15. Podľa § 130 odsek 1 Občianskeho zákonníka, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

16. Podľa § 134 odsek 1 Občianskeho zákonníka oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o nehnuteľnosť a po dobu 10 rokov, ak ide o huteľnosť.

17. Vo všeobecnosti možno konštatovať, že tzv. určovacia žaloba, na rozdiel od ostatných typov žalôb uvedených v § 137 CSP má miesto iba za predpokladu, že žalobca má naliehavý právny záujem na požadovanom určení existencie alebo neexistencie práva. Je preto primárnou povinnosťou všeobecných súdov, aby sa pri rozhodovaní o určovacej žalobe vysporiadali najprv s otázkou (ne)existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu. O vecnej opodstatnenosti žaloby môžu rozhodovať až po zistení, že naliehavý právny záujem je daný. Ústavný súd vo svojej doterajšej judikatúre už vyslovil právny názor, podľa ktorého, ak všeobecné súdy postupujú tak, že rozhodnú o vecnej opodstatnenosti určovacej žaloby bez toho, aby dospelí k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu, porušia tým základné právo na súdnu ochranu ďalšieho účastníka konania (spravidla žalovaného - porovnaj II. ÚS 382/2010).

18. Určovacia žaloba má predovšetkým preventívny charakter. Jej účelom je spravidla poskytnúť ochranu práva žalobcu skôr, než dôjde k porušeniu práva. Je namieste tam, kde jej pomocou možno odstrániť stav ohrozenia práva, či neistoty v právnom vzťahu a primeranú nápravu nie je možné dosiahnuť inak, ale aj tam, kde určovacia žaloba účinnejšia ako iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu, a kde jej pomocou možno dosiahnuť úpravu tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia sporov v budúcnosti. Toto poslanie určovacej žaloby korešponduje so

zákonnu požiadavkou existencie naliehavého právneho záujmu na ňou navrhovanom určení. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti tejto žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Nejde pritom o samotnú určovaciu žalobu, ale o to, čoho (akého určenia) sa ňou žalobca domáha a z akých právnych pomerov vychádza. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou so zvoleným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu na určení práva je naliehavý právny záujem, zaťažuje žalobcu. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie práva, ktoré je touto neistotou ohrozené. Záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu preto predpokladá posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva, a či snáď spornosť neodstraňuje, a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby; pokiaľ súd dospeje k záveru, že tá-ktorá určovacia žaloba nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci. Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právo.

19. Vzhľadom na vyššie uvedené, je nutné konštatovať, že i prvoinštančný súd v súdnej veci takto postupoval a správne žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu zamietol. Pre úplnosť odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1 Cdo 91/2006, v ktorom skonštatoval, že nedostatok naliehavého právneho záujmu „predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý určovací návrh nemôže obstať a ktorý sám osebe a bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu“ (podobné závery vyjadril najvyšší súd tiež v rozhodnutiach sp. zn. 3 Cdo 240/2006, 1 Cdo 13/2010, 3 Cdo 56/2011, 1 Cdo 324/2014, 3 Cdo 887/2015, 5 Cdo 345/2015, 8 Cdo 26/2016). Aj ústavný súd zaujal názor, podľa ktorého, ak všeobecný súd dospeje k záveru, že naliehavý právny záujem nie je daný, vecnou stránkou podanej určovacej žaloby sa ďalej nezaobrá (II. ÚS 137/08).

20. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, základnou podmienkou úspešného vydržania je, aby držiteľ, ktorý s vecou nakladá ako s vlastnou, bol so zreteľom na všetky okolnosti prípadu dobromyseľný o tom, že mu držaná vec patrí (§ 129 a § 130 ods. 1 OZ) a to nepretržite po dobu 10 rokov, ak ide o nehnuteľnosť (§ 134 ods. 1 OZ). Dobromyseľnosť držiteľa sa pritom musí vždy hodnotiť objektívne, nielen na základe subjektívneho osobného presvedčenia držiteľa. Je treba vždy brať do úvahy, či držiteľ pri bežnej normálnej opatrnosti, ktorú možno s ohľadom na okolnosti a povahu daného prípadu od každého požadovať, nemal, resp. nemohol mať po celú vydržaciú dobu dôvodné pochybnosti, že mu vec alebo právo patrí. V okamihu, kedy sa držiteľ zoznámí so skutočnosťami, ktoré objektívne museli vyvolať pochybnosti o tom, že mu vec podľa práva patrí, dobrá viera zaniká.

21. Súd prvej inštancie sa v zmysle § 137 písm. c/ CSP správne zaoberal primárne otázkou, či žalovaní majú naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Preukázanie naliehavého záujmu sa v prejednávanej veci viaže na konkrétny určovací petit, ktorým sa žalovaní domáhali určenia, že ako vlastníci nehnuteľnosti parcely registra CKN č. 20/3, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 419 m² a parcely registra CKN č. 20/4, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 89 m², zapísaných u OÚ Nové Zámky, katastrálny odbor na LV č. XXXX pre kat. úz. X. nadobudli výkonom práva (vydržaním) právo zodpovedajúce vecnému bremenu, spočívajúce v práve vstupe a prechodu peši a motorovými vozidlami cez nehnuteľnosť parcely registra CKN č. 20/1, druh pozemku - zastavané plochy a nádvoria o výmere 632 m², zapísanej u OÚ Nové Zámky, katastrálny odbor na LV č. XXXX, kat. úz. X. v rozsahu vyznačenom podľa geometrického plánu č. 33/2018, vypracovaného Ing. Michalom Dudom zo dňa 10. 04. 2018. V zmysle konštantnej judikatúry je rovnako nesporné, že žalovaní, ktorí podali vzájomnú určovaciu žalobu, sú povinní preukázať, a teda zaťažuje ich dôkazné bremeno, že v čase rozhodovania súdu na požadovanom určení majú naliehavý právny záujem. Žalovaní odôvodňovali svoj naliehavý právny záujem na vzájomnej žalobe vytvorením právnej istoty a v budúcnosti v nerušenom užívaní vecného bremena, ako aj parcely č. 20/4. Na parc. č. 20/3 a 18/2 stojí zdravotnícke zariadenie a pri užívaní parcely č. 20/4, ktorá je určená ako parkovisko pre sanitky a motorové vozidlá imobilných pacientov ide zároveň aj o všeobecný záujem v prospech pacientov. V konaní nebolo sporné, že žalovaní sú, okrem iných, vlastníkmi parciel č. 20/2, 20/5 a 20/8, zapísaných na LV č. XXXX, kde v časti „C“ je

vyznačené vecné bremeno právo prechodu, peši, vozom v šírke 3 metre cez parcelu č. 20/1 v prospech vlastníka parcely č. 20/2. Žalovaní parcelu č. 20/2 nadobudli kúpnu zmluvou po podaní vzájomnej žaloby. Z katastrálnej mapy, ako aj ohliadky vykonanej súdom prvej inštancie, ako aj z ostatných listinných dôkazov nesporne vyplýva, že pozemok 20/2 (vo vlastníctve žalovaných) je priamo susediaci s pozemkom 20/4, z čoho vyplýva, že žalovaní majú možnosť vstupu na pozemok 20/4 cez svoj pozemok 20/2. Okrem uvedeného je možný prístup k parc. č. 20/4 peši a k stavbe na parcele 18/2 vozom cez iný pozemok, a to z parcely č. 17, a napokon, prístup k parc. č. 20/4 a k stavbe na parc. č. 18/2 peši je možný cez stavbu vo vlastníctve žalovaných postavenú na parc. č. 20/3.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že zriadenie vecného bremena v danom prípade spočívajúce v práve vstupu a prechodu peši, motorovými vozidlami by predstavoval zásah do vlastníckeho práva žalobcov. Je tomu tak preto, že v zmysle § 123 Občianskeho zákonníka „je vlastníkom v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním“. Je jeho právom umožniť užívanie svojho vlastníctva aj iným osobám. Ak by však malo byť zriadené vecné bremeno právo prechodu peši a vozom cez nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu len preto, aby boli vytvorené lepšie podmienky na podnikanie pre tretiu osobu (žalovaných), pričom títo majú možnosť inak si zabezpečiť prístup k svojej stavbe, v takom prípade nie je na mieste zriaďovať vecné bremeno v prospech žalovaných len z hľadiska toho, že by sa im uľahčil prístup na ich nehnuteľnosť. V takomto prípade nie je možné ani spravodlivo žiadať a obmedziť vlastnícke právo žalobcov, keď žalovaní sa vedia dostať na parcelu č. 20/4 cez parcelu č. 20/2, ktorú majú vo svojom vlastníctve. V konaní bolo nesporne preukázané, že žalovaní majú prístup k parcele č. 20/4 peši i vozom, a to práve cez zriadené vecné bremeno zodpovedajúce právu prechodu peši i vozom cez parcelu č. 20/1 v šírke tri metre, ktoré získali kúpou pozemku č. 20/2 (vo vlastníctve žalovaných).

Ak je možný prístup z viacerých pozemkov, súd vždy musí zvážiť všetky okolnosti prípadu a rozhodnúť, či je možné po vlastníckovi pozemku, ktorý má byť zaťažený, spravodlivo žiadať, aby zaťaženie znášal práve on (rozsudok NS ČR z 28. 04. 2011 sp. zn. 22 Cdo 2854/2010). Keďže z vykonaného dokazovania vyplynulo, že prístup k parcele č. 20/4 vo vlastníctve žalovaných je možno dosiahnuť inak, súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že žalovaní nepreukázali naliehavý právny záujem v čase rozhodovania súdu na požadovanom určení. Z uvedených dôvodov, pokiaľ súd prvej inštancie protinávrh žalovaných zamietol pre nedostatok naliehavého právneho záujmu, ktorý predstavuje samostatný a prvoradý dôvod, pre ktorý nemôže určovací návrh obstáť a sám o sebe aj bez ďalšieho vedie k zamietnutiu návrhu, je jeho názor správny, a preto bolo potrebné rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP.

22. Súd prvej inštancie, napriek konštatovaniu, že žalovaní nepreukázali naliehavý právny záujem na požadovanom určení, čo bolo samostatným a prvoradým dôvodom pre zamietnutie žaloby sa zaoberal aj tou skutočnosťou, či žalovaní splnili zákonné podmienky vydržania.

23. Práva zodpovedajúce vecným bremenám môžu vzniknúť aj na základe vydržania. Predmetom vydržania je v tomto prípade právo, ktoré podľa § 129 ods. 1 OZ je spôsobilým predmetom držby. Oprávnený držiteľ práva zodpovedajúceho vecnému bremenu môže toto právo vydržať. Právo zodpovedajúce vecnému bremenu prechádza na nadobúdateľa, len čo boli splnené podmienky vydržania. Z ustanovení § 129, § 130 a § 134 možno vyvodiť podmienky vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, predovšetkým to musí byť spôsobilý predmet vydržania, pričom ďalšou podmienkou je, že pre vydržanie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu tu musí existovať oprávnený držba tohto práva; držiteľ musí byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že vykonáva právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Vydržaniu nestačí správanie, ktoré by mohlo byť obsahom takéhoto práva. Ak má viesť také správanie k vydržaniu, musí byť využívané ako právo a ten, kto sa takto správa, musí byť so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je subjektom vykonávaného práva a že toto právo vykonáva pre seba. Na úspech žaloby vo veci vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nestačí preukázať, že niekto chodí po stanovenú vydržaciú dobu cez cudzí pozemok. Ani skutočnosť, že niekto sa správa spôsobom, ktorý napĺňa možný obsah práva zodpovedajúceho vecnému bremenu (napr. prechádza cez cudzí pozemok), ešte neznamená, že je držiteľom vecného práva. Taký držiteľ je len ten, kto so zreteľom na všetky okolnosti je v dobrej viere, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu patrí. Spravidla to bude ten, kto vykonával právo na základe právneho titulu, ktorý je neplatný, pričom oprávnený ani pri zachovaní obvyklej opatrnosti o neplatnosti (resp. o skutočnostiach ich spôsobiacich) nevie a nemusí vedieť, môže však ísť o prípad tzv. domnelého právneho dôvodu držby,

kedy titul tu vôbec nie je, ale držiteľ práva je so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že tu taký titul je (rozsudok NS ČR z 22. 10. 2002 sp. zn. 22 Cdo 929/2001).

23.1. Otázka existencie dobrej viery držiteľa sa posudzuje z hľadiska objektívneho, t. j. podľa toho, či držiteľ pri normálnej opatrnosti, ktorú možno od neho očakávať, nemal a nemohol mať pochybnosti o tom, že mu právo zodpovedajúce vecnému bremenu vzniklo a že mu patrí. Dobromyseľnosť držby zaniká v momente, keď sa držiteľ oboznámil so skutočnosťami, ktoré objektívne boli spôsobilé vyvolať pochybnosti o tom, že mu toto právo patrí. Nejde preto o držbu dobromyseľnú, pokiaľ držiteľ vedel od počiatku o skutočnostiach objektívne spôsobilých vyvolať pochybnosti o tom, že mu toto právo patrí. Na úspech žaloby vo veci vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nestačí preukázať, že niekto chodí po ustanovenú vydržaciú dobu cez cudzí pozemok. Rovnako na naplnenie dobrej viery nestačí, ak tvrdené „právo“ k nehnuteľnosti bolo dlhodobo vykonávané bez toho, aby vlastník nehnuteľnosti v jeho výkone mu bránil.

23.2. K otázke dobromyseľnosti existuje bohatá judikatúra nielen slovenských, ale aj českých súdov, v zmysle ktorej o dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že myliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť nielen skutkový, ale aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo v neúplnej znalosti všeobecne záväzných predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov právnych skutočností. Vzhľadom na všeobecne uznávanú zásadu ignorovania „iuris non excusat“ (neznalosť zákona neospravedlňuje) nie je neospravedlniteľný právny omyl držiteľa vychádzajúci z neznalosti jednoznačne formulovaného ustanovenia Občianskeho zákonníka platného v dobe, kedy sa držiteľ ujal držby. Len výnimočne takýto omyl možno ospravedlniť, a to v prípadoch, keď znenie zákona je nejasné a pripúšťa rôzny výklad (4 Cdo 283/2009).

24. V preskúmanej veci z vykonaného dokazovania vyplynulo, že tu existovalo množstvo skutočností, ktoré jednotlivo, ale aj vo svojom súhrne vylučujú dobromyseľnosť na strane žalovaných. Žalovaní v konaní tvrdili, že sa domnievali, že im právo vecného bremena cez celú parcelu 20/1 prináležalo v zmysle kúpnej zmluvy zo dňa 14. 09. 1998. V zmysle uvedenej kúpnej zmluvy predávajúci (Mesto Šurany) odpredal do výlučného vlastníctva žalovaných nehnuteľnosť v kat. úz. X. parcelu č. 20/4 o výmere 87 m². V článku V. uvedenej zmluvy v bode 2 sa konštatuje, že účastníci zmluvy súčasne požadujú, aby na parcelu č. 20/1 - zastavaná plocha v kat. úz. X. bolo zriadené právo zodpovedajúce vecnému bremenu spočívajúce v práve vstupu, prechodu peši i vozom cez pozemok v prospech vlastníka nehnuteľnosti parcely č. 20/4 a 20/3. Z výpisu z uznesenia mestského zastupiteľstva zo dňa 29. 06. 1998 vyplynulo, že žiadatelia (žalovaní) si majú na svoje náklady zabezpečiť znalecký posudok - geometrický plán s rešpektovaním práva prechodu k parcele č. 20/2. Žalovaným, vzhľadom v nadväznosti na uznesenie Mestského zastupiteľstva v Šuranoch č. 25/1998-Z bod XV., bolo známe, že mestské zastupiteľstvo síce schválilo predaj pozemku parc. č. 20/1, avšak zriadenie vecného bremena schválené nebolo. Žalovaný v 1. rade v tom čase vykonával funkciu poslanca mestského zastupiteľstva, pričom mu muselo byť známe, že tak ako na prevody majetku z vlastníctva mesta, tak aj na zmluvy o zriadení vecného bremena je potrebný súhlas obecného zastupiteľstva, pretože v opačnom prípade sú takéto prevody, resp. zmluvy neplatné. Žalovaný v 1. rade ako poslanec mestského zastupiteľstva bol pravidelne zainteresovaný v prípadoch dispozície s majetkom obce a muselo mu byť známe, že obecné zastupiteľstvo pri nakladaní s majetkom mesta musí udeliť svoj súhlas, a teda každé nakladanie s majetkom mesta podlieha schváleniu mestského zastupiteľstva. Žalovaný v 1. rade preto musel vedieť, že k zriadeniu vecného bremena nebol daný právny dôvod, pretože tu existoval rozpor medzi tým, čo schválilo mestské zastupiteľstvo a tým, čo bolo uvedené v zmluve, na základe ktorej si odvodzujú žalovaní právo zodpovedajúce vecnému bremenu. Žalovaným Mestské zastupiteľstvo Mesta Šurany schválilo predaj pozemku 20/4, ktorý aj nadobudli s tým, že žiadatelia si museli na vlastné náklady zabezpečiť geometrický plán s rešpektovaním práva prechodu k parc. č. 20/2, ktoré bolo zriadené súdnym zmierom v konaní vedenom na OS Nové Zámky pod sp. zn. 5C/120/94 v šírke troch metrov. Žalovaní teda museli minimálne od roku 1998 vedieť, aké vecné bremeno z hľadiska rozsahu a obsahu musia rešpektovať. Uvedenému nasvedčuje aj tá skutočnosť, že v roku 2005, keď bola vyhlásená verejná obchodná súťaž na kúpu pozemku 20/1, bolo v podmienkach súťaže uvedené, že na pozemku je zriadené vecné bremeno v šírke tri metre, pričom tejto súťaže sa zúčastnili i žalovaní. Z vykonaného dokazovania a z okolností daného prípadu bolo v celom konaní sporné, v akom rozsahu žalovaní mali vydržať právo zodpovedajúce vecnému bremenu týkajúceho sa parc. č. 20/1, pričom je nesporné, že od roku 2005 začali ohľadom výkonu práva

prechodu vznikajú súdne spory, pričom samotná existencia súdnych sporov vylučuje, aby žalovaným plynula zákonná lehota pre vydržanie práva zodpovedajúcemu vecnému bremenu.

Z vyššie uvedených dôvodov, ale aj z dôvodov uvedených súdom prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd stotožňuje, je nesporné, že žalovaní nemohli nadobudnúť právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržania, a to právo prechodu peši a vozom cez pozemok parc. č. 20/1, tak ako sa domáhali svojím protinávrhom.

25. Žalovaní v podanom odvolaní namietali, že súd prvej inštancie nepostupoval správne, keď na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nevykonal ďalšie dokazovanie k preukázaniu svojho tvrdenia ohľadne dostatku priestoru na parcele CKN č. 20/2 k tomu, aby sa bez problémov mohli sanitky a vozidlá ZŤP pacientov dostať z parcely CKN 20/2 na parcelu 20/4.

K uvedenému je potrebné uviesť, že odvolací dôvod v zmysle § 365 ods. 1 písm. f) CSP sa týka chyby v zisťovaní skutkového stavu a spočíva v tom, že skutkové zistenie, ktoré bolo podkladom pre jeho rozhodnutie, je nesprávne, to znamená, musí ísť o skutkové zistenie, na základe ktorého vec posúdil po právnej stránke a ktoré je nesprávne v tom zmysle, že nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, pričom medzi chybami skutkového zistenia a chybami právneho posúdenia je úzka vzájomná súvislosť. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom a výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1 CSP.

Odvolací súd sa stotožnil s názorom žalobcu v 1. rade, že pre predmet tohto konania je irelevantné, ako sanitky, príp. vozidlá ZŤP sa budú otáčať na parcele č. 20/4, príp. ako sa z tejto parcely dostanú preč, ak tam bude stáť iné auto a v tejto súvislosti nie je dôvodná ani námietka žalovaných, že súd si mal vyžiadať odborné stanovisko osoby znalejšej z odboru dopravy. Je potrebné uviesť, že žalovaní takýto dôkaz súdu nenavrhli, pričom samotná skutočnosť, ako sa na parcele č. 20/4 bude otáčať sanitka, prípadne koľko vozidiel tam môže parkovať, resp. ako sa vozidlá dostanú z tejto parcely, nemá žiaden súvis z hľadiska predmetu tohto konania.

26. Za rovnako nedôvodnú považuje odvolací súd odvoláciu námietku žalovaných, že súd prvej inštancie nepreukázanie naliehavého právneho záujmu nedostatočne odôvodnil, a tento odôvodňoval iba tým, že svoj naliehavý právny záujem odôvodňovali z úmyselného konania žalobcov z dôvodu, že títo požiadali o výmaz vecného bremena z listu vlastníctva a následne podali na Mesto Šurany ohlásenie na stavbu oplotenia na parcele CKN 20/... a 484/7, ktorým oplotením si chcú uzatvoriť priestor o šírke cca jeden meter. Namietali ďalej, že naliehavý právny záujem je daný aj tou skutočnosťou, že z dôvodu výmazu vecného bremena v prípade, ak nebude vyhovené ich žalobe, bude potrebné ďalšie súdne konanie o zriadenie vecného bremena, nakoľko sa nebudú vedieť dostať motorovými vozidlami na parcelu registra CKN 20/4.

K uvedenému je potrebné uviesť, že samotní žalovaní vo svojom vyjadrení zo dňa 18. 10. 2018 uvádzali šikanózne konanie žalobcov, ktorí vybuďovali oplotenie, a tým im znemožnili prístup z parcely 20/1 k parcele 20/4 v snahe zabrániť im v užívaní parcely 20/4 na účel, na ktorý im slúži, a preto majú naliehavý právny záujem na žalovanom určení. Súd prvej inštancie však posudzoval naliehavý právny záujem na požadovanom určení v kontexte so všetkými skutočnosťami, ktoré v konaní vyšli najavo a v bode 24. svojho rozsudku konštatoval, že žalovaní sa vedia dostať na parcelu 20/2 a že žalovaní majú na LV č. XXXX v časti „C“ vyznačené vecné bremeno právo prechodu peši a vozom v šírke tri metre cez parc. č. 20/1 v prospech vlastníka parcely 20/2 (vlastníci sú žalovaní), ktorú parcelu nadobudli kúpnu zmluvou po podaní vzájomnej žaloby. Z uvedeného preto dospel k záveru, že žalovaní sa v zmysle uvedeného vecného bremena vedia dostať na parc. č. 20/2 a z uvedenej parcely, ktorá tvorí ich vlastníctvo, na parcelu č. 20/4. Na základe aj týchto ďalších skutočností dospel k záveru, že žalovaní nepreukázali naliehavý právny záujem na určení v čase vyhlásenia rozsudku. Preto mal za to, že ich právo nie je ohrozené a postavenie nie je neisté.

27. Ďalšie odvolacie argumenty žalovaných odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nerozhodné, bez potreby sa nimi osobitne vysporiadavať. I podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, príp. dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi

konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do nadbytočných detailov, nespôsobilú privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

28. S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom vzájomnú žalobu zamietol, rozhodol vecne správne, a preto odvolací súd s použitím ust. § 387 ods. 1 CSP napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, vrátane vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého) potvrdil.

29. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 v spojení s ust. § 396 ods. 1 CSP, pričom v odvolacom konaní úspešným žalobcom v 1., 2. a 3. rade priznal proti neúspešným žalovaným v 1. a 2. rade v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie osobitným uznesením po právoplatnom skončení veci.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).